

accendenda ecclesiae luminaria mancipari, in nomine Domini. *℞. Amen.*

Tunc accipit et tradit eis urceolum vacuum, quem similiter tangere debent, dicens communiter omnibus:

Accipite urceolum ad suggerendum vinum et aquam in Eucharistiam sanguinis Christi, in nomine Domini. *℞. Amen.*

Postea, eis genuflexis permanentibus, Pontifex, stans cum mitra, versus ad eos, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres carissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos benedixere dignetur in ordine acolythorum; quatenus lumen visibile manibus praeferentes, lumen quoque spirituale moribus praebeant: adiuvante Domino nostro Iesu Christo, qui cum eo et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus; Per omnia saecula saeculorum. *℞. Amen.*

Tum Pontifex, ad altare se convertens, deposita mitrâ, stans, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. ℞. Levate.

Et mox Pontifex, conversus ad eosdem genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui per Iesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, et Apostolos eius, in hunc mundum lumen claritatis tuae misisti; quique, ut mortis nostrae antiquum aboleret chirographum, gloriosissimae illum crucis vexillo affigi, ac sanguinem et aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: benedixere dignare hos famulos tuos in officium acolythorum; ut ad accendendum lumen Ecclesiae tuae, et ad suggerendum vinum et aquam ad conficiendum sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministrent. Accende, Domine, mentes eorum et corda ad amorem gratiae tuae, ut illuminati vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviant; Per eundem Christum Dominum nostrum. *℞. Amen.*

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui

ad Moysen et Aaron locutus es, ut accenderentur lucernae in tabernaculo testimonii, benedixere dignare hos famulos tuos, ut sint acolythi in Ecclesia tua; Per Christum Dominum nostrum. *℞. Amen.*

Oremus.

Omnipotens sempiterna Deus, fons lucis, et origo bonitatis, qui per Iesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, eiusque passionis mysterio redemisti, benedixere dignare hos famulos tuos, quos in officium acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut eorum mentes, et lumine scientiae illustres, et pietatis tuae rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peragant, qualiter ad aeternam remunerationem pervenire mereantur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *℞. Amen.*

Post haec, suggerente archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua.

DE SACRIS ORDINIBUS IN GENERE.

Sacri et maiores ordines sunt subdiaconatus, diaconatus et presbyteratus, ad quos ordinati omnes debent communicare: ideo parentur pro eorum numero hostiae parvae consecrandae.

DE ORDINATIONE SUBDIACONI.

Pro ordinatione subdiaconorum parentur calix vacuum cum patena superposita, urceoli cum manutergio, et liber epistolarum.

Acolythis ordinatis, Pontifex, reassumpta mitrâ, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu epistolae, ubi sedens cum mitra, oblati sibi libro et candela,

legit quartum graduale, vel quartum Alleluia, si sit infra octavam Pentecostes; interim à choro cantatur ipsum graduale, vel Alleluia. Quo finito, surgit Pontifex, deposità mitrà, et versus ad altare cantat quintam collectam.

Tum sedet, reassumptà mitrà, et cantatur quinta lectio: interim accedunt duo capellani cum libro et candelà ante Pontificem, qui ex eo legit lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad sedem suam ante medium altaris; et archidiaconus, versus ad ordinandos, dicit:

Accedant qui ordinandi sunt subdiaconi.

Et notarius unumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad titulum ecclesiae N.

N. ad titulum patrimonii sui.

Frater N. professor ordinis N. ad titulum paupertatis.

Et sic de aliis; et quilibet vocatus dicit:

Adsum, et accedit versus episcopum.

Debet autem quilibet ordinandorum in subdiaconum indutus esse amictu, non tamen super caput, albà et cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tunicellam super brachio sinistro, et candelam in manu dextera.

Omnibus autem in subdiaconos ordinandis, competenti spatio, coram Pontifice stantibus, Pontifex cum mitra sedens admonet eos (nisi omnes sint religiosi, quia tunc ista admonitio omittitur), dicens:

Filii dilectissimi, ad sacrum subdiaconatus ordinem promovendi, iterum atque iterum considerare debetis attentè, quod onus hodie ultro appetitis. Hactenus enim liberi estis, licetque vobis pro arbitrio ad saecularia vota transire. Quòd si hunc ordinem susceperitis, amplius non licebit à proposito resilire, sed Deo, cui servire regnare est, perpetuo famulari; et castitatem, illo adiuvante, servare oportebit; atque in Ecclesiae ministerio semper esse mancipatos. Proinde, dum tempus est, cogitate, et si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini, huc accedite.

Illius tunc accedentibus, et coram Pontifice genuflexis, archidiaconus vocat caeteros ordinandos, dicens:

Accedant qui ordinandi sunt diaconi et presbyteri.

Quibus accedentibus, archidiaconus ordinat eos, videlicet, diaconandos paratos amictu, albà, cingulo et manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, et candelam in manu dextera tenentes, contra cornu epistolae altaris, faciebus altari versis; et presbyterandos paratos amictu, albà, cingulo, manipulo, stolam in modum diaconi, planetam super brachium sinistrum, mappulam albam manu sinistra et candelam dexterà tenentes contra faciem Pontificis, ad medium altaris, faciebus similiter altari versis. Quibus sic ordinatis, Pontifex mitram in capite tenens, procumbit super faldistorium, in superiori gradu, sive plano altaris paratum, et omnes ordinandi in locis super tapetia prosternunt se; ministri verò, et alii stantes, genuflectunt; et schola inchoat litanias, choro respondente, vel si officium fiat sine cantu, Pontifex dicit, ministris et capellanis respondentibus:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis, Deus,

Fili, redemptor mundi, Deus,

Spiritus Sancte, Deus,

Sancta Trinitas, unus Deus,

Sancta Maria,

Sancta Dei genitrix,

Sancta Virgo Virginum,

Sancte Michaël,

Sancte Gabriel,

Sancte Raphaël,

Omnes sancti Angeli et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum spirituum Ordines, orate,

Sancte Ioannes Baptista,

Sancte Ioseph,

Omnes sancti Patriarchae et Prophetae, orate.

Sancte Petre,

ora,

miserere nobis.

miserere.

miserere.

miserere.

ora pro nobis.

ora.

ora.

ora.

ora.

ora.

ora.

ora.

ora.

ora.

ora.

Sancte Paule, ora.
 Sancte Andrea, ora.
 Sancte Iacobe, ora.
 Sancte Ioannes, ora.
 Sancte Thoma, ora.
 Sancte Iacobe, ora.
 Sancte Philippe, ora.
 Sancte Bartholomaeae, ora.
 Sancte Matthaee, ora.
 Sancte Simon, ora.
 Sancte Thaddaeae, ora.
 Sancte Mathia, ora.
 Sancte Barnaba, ora.
 Sancte Luca, ora.
 Sancte Marce, ora.
 Omnes sancti Apostoli et Evangelistae, orate.
 Omnes sancti Discipuli Domini, orate.
 Omnes sancti Innocentes, orate.
 Sancte Stephane, ora.
 Sancte Laurenti, ora.
 Sancte Vincenti, ora.
 Sancti Fabiane et Sebastiane, orate.
 Sancti Ioannes et Paule, orate.
 Sancti Cosma et Damiane, orate.
 Sancti Gervasi et Protasi, orate.
 Omnes sancti Martyres, orate.
 Sancte Silvester, ora.
 Sancte Gregori, ora.
 Sancte Ambrosi, ora.
 Sancte Augustine, ora.
 Sancte Hieronyme, ora.
 Sancte Martine, ora.
 Sancte Nicolaë, ora.
 Omnes sancti Pontifices et Confessores, orate pro nobis.
 Omnes sancti Doctores, orate.
 Sancte Benedicte, ora.
 Sancte Antoni, ora.
 Sancte Bernarde, ora.
 Sancte Dominice, ora.

Sancte Francisce, ora.
 Omnes sancti Sacerdotes et Levitae, orate.
 Omnes sancti Monachi et Eremitae, orate.
 Sancta Maria Magdalena, ora.
 Sancta Agatha, ora.
 Sancta Lucia, ora.
 Sancta Agnes, ora.
 Sancta Caecilia, ora.
 Sancta Catharina, ora.
 Sancta Anastasia, ora.
 Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate.
 Omnes sancti et sanctae Dei, intercedite pro nobis.
 Propitius esto, parce nobis, Domine.
 Propitius esto, exaudi nos, Domine.
 Ab omni malo, libera nos, Domine.
 Ab omni peccato, libera.
 Ab ira tua, libera.
 A subitanea et improvisa morte, libera.
 Ab insidiis diaboli, libera.
 Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera.
 A spiritu fornicationis, libera.
 A fulgure et tempestate, libera.
 A morte perpetua, libera.
 Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera.
 Per adventum tuum, libera.
 Per nativitatem tuam, libera.
 Per baptismum et sanctum ieiunium tuum, libera.
 Per crucem et passionem tuam, libera.
 Per mortem et sepulturam tuam, libera.
 Per sanctam resurrectionem tuam, libera.
 Per admirabilem ascensionem tuam, libera.
 Per adventum Spiritus Sancti Paracliti, libera.
 In die iudicii, libera.
 Peccatores, te rogamus, audi nos.
 Ut nobis parcas, te rogamus.
 Ut nobis indulgeas, te rogamus.
 Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus.
 Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conserva-

re digneris, te rogamus.
 Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus.
 Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus.
 Ut regibus et principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus.
 Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus.
 Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris, te rogamus.
 Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus.
 Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus.
 Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus.
 Ut fructus terrae dare et conservare digneris, te rogamus.
 Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Surgit Pontifex cum mitra ab accubitu, et se ad ordinandos vertens, et baculum pastorem in sinistra manu tenens, ordinandis prostratis manentibus, dicit:

Ut hos electos bene $\times$ dicere digneris,
 R. Te rogamus, audi nos.

Secundò dicit.

Ut hos electos bene $\times$ dicere, et sancti $\times$ ficare digneris,
 R. Te rogamus, audi nos.

Tertiò dicit.

Ut hos electos bene $\times$ dicere, et sancti $\times$ ficare, et consecrare digneris,
 R. Te rogamus, audi nos.

Tum iterum super faldistorium procumbit, schold persciciente litaniis:

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
 Fili Dei, te rogamus, audi nos.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
 Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
 Christe, audi nos.
 Christe, exaudi nos.
 Kyrie, eleison.
 Christe, eleison.
 Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Pontifex surgens cum mitra, sedet super faldistorium, ante medium altaris, et archidiaconus dicit altà voce:

Recedant in partem, qui ordinandi sunt diaconi et presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, unde Pontificem celebrantem videre possint, transeuntibus, ad ordinationem subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modum coronae genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Adepturi, filii dilectissimi, officium subdiaconatus, sedulò attendite quale ministerium vobis traditur. Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium altaris praeparare, diacono ministrare, pallas altaris et corporalia abluere, calicem et patenam in usum sacrificii eidem offerre. Oblationes quae veniunt in altare, panes propositionis vocantur. De ipsis oblationibus tantum debet in altare poni, quantum populo possit sufficere, ne aliquid putridum in sacrario remaneat. Pallae quae sunt in substratorio altaris, in alio vase debent lavari, et in alio corporales pallae. Ubi autem corporales pallae lotae fuerint, nullum aliud linteamen debet lavari, ipsaque lotionis aqua in baptisterium debet vergi. Studete itaque

ut ista visibilia ministeria, quae diximus, nitidè et diligentissimè complentes, invisibilia horum exemplo perficiatis. Altare quidem sanctae Ecclesiae, ipse est Christus, teste Ioanne, qui in Apocalypsi sua altare aureum se vidisse perhibet, stans ante thronum, in quo, et per quem oblationes fidelium Deo Patri consecrantur. Cuius altaris pallae et corporalia sunt membra Christi, scilicet fideles Dei, quibus Dominus quasi vestimentis pretiosis circumdatur, ut ait Psalmista: *Dominus regnavit, decorem indutus est.* Beatus quoque Ioannes in Apocalypsi vidit Filium hominis praecinctum zonâ aureâ, id est, sanctorum catervâ. Si itaque humanâ fragilitate contingat in aliquo fideles maculari, praebenda est à vobis aqua coelestis doctrinae, quâ purificati, ad ornamentum altaris, et cultum divini sacrificii redeant. Estote ergo tales, qui sacrificiis divinis, et Ecclesiae Dei, hoc est, corpori Christi dignè servire valeatis, in vera et catholica fide fundati; quoniam, ut ait Apostolus, omne quod non est ex fide, peccatum est, schismaticum est, et extra unitatem Ecclesiae est. Et ideo si usque nunc fuistis tardi ad Ecclesiam, amodo debetis esse assidui; si usque nunc somnolenti, amodo vigiles; si usque nunc ebriosi, amodo sobrii; si usque nunc inhonesti, amodo casti. Quod ipse vobis praestare dignetur, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum. *ñ. Amen.*

Deinde Pontifex accipit, et tradit omnibus calicem vacuum cum patena vacua superposita, quem successivè manu dexterâ singuli tangunt, Pontifice dicente:

Videte cuius ministerium vobis traditur; ideo vos admoneo, ut ita vos exhibeatis, ut Deo placere possitis.

Et archidiaconus accipit et tradit eis urceolos cum vino et aqua, ac bacile cum manutergio, quae omnia similiter tangere debent.

Postea surgit Pontifex, et versus ad populum, stans cum mitra, dicit:

Oremus Deum ac Dominum nostrum, fratres carissimi, ut super hos servos suos, quos ad subdiaconatûs officium vocare dignatus est, infundat benedictionem suam et gratiam; ut in conspectu eius fideliter servien-

tes, praedestinata Sanctis praemia consequantur, adiuvante Domino nostro Iesu Christo; Qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *ñ. Amen.*

Tum, depositâ mitrâ, conversus ad altare, Pontifex dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. ñ. Levate.

Et mox Pontifex, versus ad ordinandos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene dicere dignare hos famulos tuos, quos ad subdiaconatûs officium eligere dignatus es; ut eos in sacrario tuo sancto strenuos, sollicitosque coelestis militiae instituas excubitores, sanctisque altaribus tuis fideliter subministrent; et requiescat super eos Spiritus sapientiae et intellectûs, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scientiae et pietatis; et repleas eos Spiritu timoris tui, et eos in ministerio divino confirmes; ut obediens facto, ac dicto parentes, tuam gratiam consequantur. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spiritûs Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *ñ. Amen.*

Tum Pontifex sedens, acceptâ mitrâ, amictum quî in collo ordinandorum iacet, imponit super caput singulis, dicens:

Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis. In nomine Pa^{tris}, et Fi^{lii}, et Spiritûs Sancti. *ñ. Amen.*

Tum immittit manipulum in sinistrum brachium cuilibet, dicens:

Accipe manipulum, per quem designantur fructus honorum operum. In nomine Pa^{tris}, et Fi^{lii}, et Spiritûs Sancti. *ñ. Amen.*

Post haec, induit quemlibet tunicâ, et si tantum unica sit, immittit illam cuilibet, solim usque ad scapulas, ac retrahens postremum totaliter induit, dicens cuilibet:

Tunicâ iucunditatis, et indumento laetitiae induat te Dominus. In nomine Pa^{tris}, et Fi^{lii}, et Spiritûs Sancti. *ñ. Amen.*

Postea accipit et tradit omnibus librum *Epistolarum*, manu dextera ipsum simul tangentibus, dicens:

Accipite librum *Epistolarum*, et habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis quam pro defunctis. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. *ꝛ. Amen.*

Omnibus expeditis, suggerente archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua; unus tamen de noviter ordinatis, tunica indutus, dicit epistolam suo tempore.

DE ORDINATIONE DIACONI.

Subdiaconis ordinatis, Pontifex, reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu epistolae, ubi sedens cum mitra, oblati sibi libro et candela, legit hymnum, Benedictus es, vel Alleluia, cum versu Benedictus es, si sit infra octavam Pentecostes. Interim cantatur à choro dictus hymnus, vel Alleluia, cum suo versu, ut supra. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et, versus ad altare, dicit in competenti tono: Gloria in excelsis Deo; si sit infra octavam Pentecostes, quod dum à choro perficitur, sedet cum mitra. Quo finito, deposita mitra, surgit, et versus ad populum dicit: Pax vobis, vel Dominus vobiscum, si Gloria in excelsis Deo non sit dicendum; et conversus ad altare, cantat orationem missae diei, cum oratione pro ordinatis et ordinandis, sub uno Per Dominum nostrum, videlicet:

Exaudi, quaesumus, Domine, supplicum preces, et devoto tibi pectore famulantes perpetua defensione custodi; ut nullis perturbationibus impediti, liberam servitatem tuis semper exhibeamus officiiis. Per, etc.

Finita oratione, sedet Pontifex, assumpta mitra, et oblato sibi libro et candela, legit epistolam. Interim per unum ex subdiaconis noviter ordinatis cantatur epistola. Quae finita, surgit Pontifex, et accedit ad faldistorium ante altare cum mitra, et ibi sedet. Promovendi vero ad

ordinem diaconatus, per archidiaconum vocantur, dicendo:

Accedant qui ordinandi sunt ad diaconatum.

Et mox singulatim nominantur per notarium, nulla tamen facta mentione de titulo. Eis igitur amictu, alba, cingulo et manipulo paratis, ac stolam in sinistra manu et candelam in dextera, ac dalmaticam super brachium sinistrum tenentibus, et in modum coronae, coram Pontifice genuflexis, archidiaconus, offerens illos Pontifici, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut hos praesentes subdiaconos ad onus diaconii ordinetis.

Pontifex interrogat, dicens: Scis illos dignos esse?

Respondet archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsos dignos esse ad huius onus officii.

Et Pontifex dicit: Deo gratias.

Et ad eorum ordinationem procedit. In primis Pontifex cum mitra sedens, clero et populo annuntiat, dicens:

Auxiliante Domino Deo, et Salvatore nostro Iesu Christo, eligimus hos praesentes subdiaconos in ordinem diaconii. Si quis habet aliquid contra illos, pro Deo et propter Deum, cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis suae.

Et facta aliqua mora, Pontifex, convertens sermonem suum ad ordinandos, admonet eos, dicens:

Provehendi, filii dilectissimi, ad leviticum ordinem, cogitate magnopere ad quantum gradum Ecclesiae ascenditis. Diaconum enim oportet ministrare ad altare, baptizare et praedicare. Sanè in veteri lege ex duodecim una tribus Levi electa est, quae speciali devotione tabernaculo Dei eiusque sacrificiis, ritu perpetuo deserviret. Tantaque dignitas ipsi concessa est, quod nullus, nisi ex eius stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assurgeret; adeo ut grandi quodam privilegio haereditatis, et tribus Domini esse mereretur, et dei. Quorum hodie, filii dilectissimi, et nomen et officium tenetis, quia in ministerium tabernaculi testi-

monii, id est, Ecclesiae Dei eligimini in levitico officio, quae semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat; unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae, in coelestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum portare, et munire debetis ornatu sancto, praedicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et vos, filii dilectissimi, qui ab haereditate paternâ nomen accipitis, estote assumpti à carnalibus desideriis, à terrenis concupiscentiis, quae militant adversus animam; estote nitidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei; ut dignè addamini ad numerum ecclesiastici gradûs; ut haereditas et tribus amabilis Domini esse mereamini. Et quia comministri et cooperatores estis corporis et sanguinis Domini, estote ab omni illecebra carnis alieni, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito praecipuae castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Curate, ut quibus evangelium ore annuntiat, vivis operibus exponatis, ut de vobis dicatur: Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habete pedes vestros calcateos Sanctorum exemplis, in praeparatione evangelii pacis. Quod vobis Dominus concedat per gratiam suam.

Deinde, si non sint ordinati subdiaconi, ordinandi omnes prosternunt se ubi genuflectebant, et Pontifice ante faldistorium suum genuflectente, dicuntur litaniae, et ordinandi per Pontificem benedicuntur, prout supra p. 423 in ordinatione subdiaconi dictum est. Post haec, ordinandis ab accubitu surgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum et populum, dicens:

Commune votum, communis oratio prosequatur, ut hi, totius Ecclesiae prece qui ad diaconatûs ministerium praeparantur, leviticae benedictionis ordine clarescant, et spirituali conversatione praefulgentes, gratiâ

sanctificationis eluceant, praestante Domino nostro Iesu Christo, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum,

Deinde, surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad ordinandos, dicit, altâ voce legendo:

Oremus, fratres carissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad officium diaconatûs dignatur assumere, benedictionis suae gratiam clementer effundat, eisque consecrationis indultae propitiis dona conservet, et preces nostras clementer exaudiat, ut quae nostro gerenda sunt ministerio, suo benignus prosequatur auxilio, et quos sacris mysteriis exsequendis pro nostra intelligentia credimus offerendos, suâ benedictione sanctificet et confirmet. Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Iesum Christum, qui cum eo et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus.

Deinde, depositâ mitrâ, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum. *℞.* Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum. *℞.* Et cum spiritu tuo.

Ÿ. Sursum corda. *℞.* Habemus ad Dominum.

Ÿ. Gratias agamus Domino Deo nostro.

℞. Dignum et iustum est.

Verè dignum et iustum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor, qui in te manens innovas omnia, et cuncta disponis, per verbum, virtutem, sapientiamque tuam, Iesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiternâ providentiâ praeparas, et singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. Cuius corpus, Ecclesiam videlicet tuam, coelestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexam distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitam, in augmentum templi tui crescere, dilatarique largiris; sacri muneris servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens; electis ab initio Levi filii, qui in mysticis operationibus domus tuae fidelibus excubiis

permanentes, haereditatem benedictionis aeternae sorte perpetuâ possident. Super hos quoque famulos tuos, quaesumus, Domine, placatus intende, quos tuis sacris altaribus servituros in officium diaconatûs suppliciter dedicamus. Et nos quidem tanquam homines divini sensûs et summae rationis ignari, horum vitam, quantum possumus, aestimamus. Te autem, Domine, quae nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor es secretorum; tu scrutator es cordium; tu horum vitam coelesti poteris examinare iudicio, quo semper praevalens, et admissa purgare, et ea quae sunt agenda concedere.

Hic solus Pontifex, manum dexteram extendens, ponit super caput cuilibet ordinando, et nullus alius, quia non ad sacerdotium, sed ad ministerium consecrantur, dicens singulis:

Accipe Spiritum Sanctum, ad robur, ad resistendum diabolo et tentationibus eius. In nomine Domini.

Postea prosequitur in primo tono, extensam tenens manum dexteram, usque in finem praefationis:

Emitte in eos, quaesumus, Domine, Spiritum Sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exsequendi, septiformis gratiae tuae munere roborentur. Abundet in eis totius forma virtutis; auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, et spiritualis observantia disciplinae. In moribus eorum praecepta tua fulgeant, ut suae castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; et bonum conscientiae testimonium praeferentes in Christo firmi et stabiles perseverent, dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereantur.

Quod sequitur dicit planè legendo, ita tamen quòd à circumstantibus possit audiri.

Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti Deus; Per omnia saecula saeculorum.

Post haec, Pontifex, sedens cum mitra, cuilibet ordinando ante se genuflexo stolam, quam singuli in manu habent, imponit successivè super humerum sinistrum, dicens singulis:

Accipe stolam candidam de manu Dei, adimple ministerium tuum; potens enim est Deus, ut augeat tibi gratiam suam. Qui vivit et regnat in saecula saeculorum. R. Amen.

Faciens super quemlibet eorum signum crucis, et ministri reflectant capita stolae, et alligent sub brachio dextero.

Post haec, Pontifex, accipiens dalmaticam, induit eam quemlibet successivè usque ad humeros, et sic fit usque ad ultimum, quem eam totaliter induit; et hoc, si una tantum sit dalmatica. Si verò quilibet suam habet, tunc singulos suâ totaliter induit, dicens cuilibet:

Induat te Dominus indumento salutis et vestimento laetitiae, et dalmaticâ iustitiae circumdet te semper. In nomine Domini. R. Amen.

Postremò Pontifex accipit, et tradit omnibus, librum Evangeliorum, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis quàm pro defunctis. In nomine Domini. R. Amen.

Quo facto, Pontifex, stans ad altare conversus, dicit, sine mitra: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Et vertens se ad ordinatos, dicit:

Exaudi, Domine, preces nostras, et super hos famulos tuos spiritum tuae benedictionis emitte; ut coelesti munere ditati, et tuae maiestatis gratiam possint acquirere, et benè vivendi aliis exemplum praebere: Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spiritûs Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater fidei, spei et gratiae, et profectuum remunerator, qui in coelestibus et terrenis Angelorum ministeriis ubique dispositis, per omnia elementa voluntatis tuae diffusis effectum, hos quoque famulos tuos spirituali dignare illustrare affectu; ut tuis obsequiis expediti, sanctis altaribus tuis ministri puri ac-

crescant; et indulgentiâ tuâ puriores, eorum gradu, quos Apostoli tui in septenarium numerum, beato Stephano duce ac praevio, Spiritu Sancto auctore, elegerunt, digni existant, et virtutibus universis quibus tibi servire oportet, instructi, tibi complacent: Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate eiusdem Spiritûs Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Deinde, eum tempus fuerit, aliquis de noviter ordinatis, dalmaticâ indutus, Evangelium dicet. Ordinati autem statim, suggerente archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE PRESBYTERI.

Pro ordinatione presbyterorum parentur oleum catechumenorum; calix cum vino et aqua; patena, et hostia desuper posita; medulla panis, et bacile cum buccali pro manibus abluendis, quas singuli ad suas mappulas extergunt.

Diaconis ordinatis, Pontifex ad sedendum in sede sua, vel in faldistorio, in plano iuxta cornu epistolae accedit, et cantatur Tractus, usque ad ultimum versum exclusivè; vel si sit infra octavam Pentecostes, Tractus et Sequentia, usque ad ultimum versum exclusivè. Interim accedunt duo capellani cum libro et candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipsum Tractum et Sequentiam, usque ad ultimum versum exclusivè. Deinde Pontifex cum mitra revertitur ante altare, ubi sedet super faldistorium.

Tunc archidiaconus vocat ordinandos voce intelligibili, dicens:

Accedant qui ordinandi sunt ad ordinem presbyteratus.

Et mox nominatim leguntur per notarium, prout supra dictum est, nullâ tamen de titulo factâ mentione. Tunc illi, more diaconorum parati amictu, albâ, cingulo, stola et manipulo, tenentes planetas super brachium sinistrum

complicatas, et in manu dextera candelas, ac mappulas albas pro ligandis et lavandis manibus, ad Pontificem accedunt, et coram eo in modum coronae se disponunt. Tunc archidiaconus praesentat ordinandos Pontifici, dicens:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut hos praesentes diaconos ad onus presbyterii ordinetis.

Et Pontifex interrogat, dicens:

Scis illos dignos esse?

Respondet archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsos dignos esse ad huius onus officii.

Pontifex dicit: Deo gratias.

Et annuntiat clero et populo, dicens:

Quoniam, fratres carissimi, rectori navis, et navigio deferendis eadem est, vel securitatis ratio, vel communis timoris; par eorum debet esse sententia, quorum causa communis existit. Neque enim fuit frustrâ à patribus institutum, ut de electione illorum, qui ad regimen altaris adhibendi sunt, consulatur etiam populus: quia de vita et conversatione praesentandi, quod nunquam ignoratur à pluribus, scitur à paucis; et necesse est, ut facilius ei quis obedientiam exhibeat ordinato, cui assensum praeberit ordinando. Horum siquidem diaconorum in presbyteros, auxiliante Domino, ordinandorum conversatio (quantum mihi videtur) probata, et Deo placita existit, et digna (ut arbitror) ecclesiastici honoris augmento. Sed ne unum fortasse vel paucos, aut decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expetenda multorum. Itaque quid de eorum actibus aut moribus noveritis, quid de merito sententias liberâ voce pandatis; et his testimonium sacerdotii magis pro merito quàm affectione aliquâ, tribuatis. Si quis igitur habet aliquid contra illos, pro Deo, et propter Deum cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis suae.

Postea Pontifex, factâ aliquâ morâ, convertens sermonem suum ad ordinandos, admonet eos, dicens: